

FOGLALAT: Magyar és Erdélyország (kinevezések; pesti takarékpénztári közgyűlés; Békesmegye levele Deák Ferenczhez; komárommegyei tisztújítás; mohácsi gyászünnepély; rozsnyai tűz; különféle. Szerbia (részletek a legújabb szerb mozgalmakról; 'sa't.) Portugalia (Lisabonban zendülés; 'sa't.) Anglia (az angolok Maltában harcra készülnek; 'sa't.) Törökország (nézetek M. Ali szándékáról; a basa hajóhadának rossz állapota; vérengző esemény Konstantinápolyban; 'sa't.) Németország. Dánia. Görögország. Belgium. Svédország. Schweiz (az elnök berekesztő beszéde; 'sa't.) Oroszország. Hollandia. Franciaország (Lajos Fülöp békenyilatkozata Boulogneban; a' kormány a' lengyeleket visszazólítja, Lamartine röpirata Thiers és M. Ali ellen; 'sa't.)

Magyarország és Erdély.

Őcs. 's ap. kir. Fels. Szepessy Ádám bárót a' magy. kir. Helytartó-tanácsnál tiszt. fogalmazóvá, a' pécsi székes káptalanban megürrült kanonokságra Vörös Mih. az erkölcsi 's lelkeskedési hittudomány tanítóját, a' diakovári káptalanbanira Rasztovics János felső-eszéki-városi pléb. a' besztercebányaira pedig Kovács Mátyas tiszt. kanonokot 's besztercebányai pléb. mélt. kegy. alkalmazni. Legfőbb rendeletnél fogva a' magy. kir. tud. egyetemen az olasz nyelv tanítószerkét Fletzer János böles. tanárnyerte el.

A' magyar kir. udv. kamra Mirsch Jakab hradeki ellenörködő sómázsamestert ugyanott sóárnokká; Burdács József fumei sómázsást buccarii sómázsamesterré; Perpiés György pécsi sómázsást pancsovai mázsamesterré; Szobotik Károly gácsi sópajtaört kanizsai sómázsássá és Mahacsék István észéki sókerület gácsi sópajtaörre alkalmazta.

A' hazai első Takarékpénztár felvéles közgyűlése folyó szeptember 27dik napján délelőtti tízedfel órakor fog Pest vármegye nagyobb terében tartani, melyre minden t. cz. részvényes ur és asszonyosság ezennel meghivatnak.

Gyuláról aug. 30. Békes megye szinte díszesítve látja bírái koszorúját Deák Ferencz hazaszerte tisztelt nevével. A' levél, mellyel azt Zalamegyével tudatá, következő: Nméltságu 'sa't. Ha nemzetünk jelentősége országunk határain túl terjeszkedni eddig nem bírt, úgy az mindig saját hibáink miatt történt, mert önzés, szakadás és kitérés hiánya folyvást gátla haladásunkban. A' korszerűen előre törekvő böles fejlődési és hazafi szándékok magán a' nemzet zajló szerén. — mellyen révbe kelle jutniok, — szenvedének hajótörést. Lelket emelő kedves érzelmek tehát tudni, miként a' most bevezett országgyűlésen kormány 's nemzet kezét fogva kezdék a' haladás bilincseit feloldani, — miként az idő megtapintott úteréhez módosult engedékenységgel alkotott számos törvényünk nemzetünk belső és külső jelentőségét határozzák el, és miként a' dolgok így állása — de mint hiszük meg nem állása — az elégtel és biztató remények ohajtott korszakát is elvégre szerencsésen ránk derítette Felséges urunk királyunk vallásos igazságszeretete, Nádorispán Ó fensége csüggedetlen buzgalma fáradozása 's közbenjárása, és több kormányférfinak hűséges magatartása adának nemzeti ügyeinknek illy kívánatos jobbra fordulást. Mit hálás méltánnyal ismér el az ország és tartand fel az utóbb kornak is. De hogy így adaték az meg, azt a' mult törvényhozás sikamló padozatjára kiállított nemzeti képviselők alkotmányos elveikben való szilárd megállásának és tántorodás nem ismét állhatatosságának köszönhetni. Mert hiszen jól megérlett 's következetességgel ápolott nemzeti kívánatok ritkán maradnak teljesületlen! Ezen lelkes képviselők sorában pedig nagyságtok uraságtok követe Deák Ferencz — kezében tartva az ész világitó szövénekét, szívében a' legjobb, legerősb akarattal, elől díszlett. Értelmének tulnyomó súlyával, nyilvános jellemének következetességével a' képviselői testületnek olly ósvényt tört, mellyen immár bizton járhatni, mert tévutakra nem kanyarul, hanem egyenest békes 's törvényes haladásra vezet. A' képviselőt — vagy képviselket illeti é itt nagyobb joggal a' dicsőség, azt e' helyen külön vizsgálati tárgynul nem vesszük, erősen hiszük azonban: miként a' világon jótékony haszonnal előmlő folyamoknak is eredeti forrás kell, hogy ki ne apadjanak. És így áll a' követi viszony is! Nagyságtok uraságtok szelleme azon eredeti forrás, mellyből Deák Ferencz lángesze az egész hazára áldást és malasztot ömlesztetni képes lön. Deák Ferencz törvényhozási dicső pályáján folyvást figyelemmel kísértük 's midőn nagyságtok uraságtok szellemében kifejtett elveit a' miéinkkel mindig egyezni találtuk, hazafias örömmérettel valljuk mi ezennel mind őt, mind nagyságtok uraságtokat is nemcsak egy magyar égalji, de szellemi rokoninknak is. Hogy pedig e' kedves rokonság a' lehető legszorosb kötelekekkel füzessék össze, megkértük főispáni helyettesünk ó nagyságtát: méltóztatnék Deák Ferenczot megének táblabírájává kinevezni. Nyomban is követte e' nyilvános kérelmet a' teljesítés. Arra kérjük tehát ezennel nagyságtok uraságtokat: sziveskedjenek ugyanezt kifejtett érzelmünkkel együtt ama' férfiúval — kit a' közvélemény, bel és külföldön méltán tart nagyának — tudatni. Adja isten, hogy nagyságtok uraságtoknak e' jeles hazafival az egész hazára sokat ígéro, disztifényt árasztandó viszonyaitak jelen szép alakjából következtetni soha semmi se bírja! Tobbire 'sa't.

Sept. 3kán tartá ns Komárom megye egyik legdíszesb nemzeti ünnepét t. i. tisztújító-szerkét, melly alkalommal ezrek vőnek részt a' nemesi jogok egyik legszebbike, a' szabad választási jog ünnepélyes gyakorlataiban. A' főispán ur által aug. 31kén megnyitott közgyűlésen is számosan jelentek meg czélszerű rendelkezéseket teendők, hogy mind a' főispáni törv. jogok, mind az alkotmányos szabad választás egymás irányában minden zavar nélkül gyakorolthassanak e' nagy napon, mellyet mindenki kétes érzetek közt vára, mikép t. i. némelnyek az újítás hangja öröm- vagy büjelenő vala. A' pártok azonban sokkal feltünőbb különbséggel bírtak, mint sem a' többségnek kétes kivehetése miatt, az összszerkétközések elintézése bajos és kényes lehetett volna. A' választás előtti nap délutánján ugyanis, a' városba sereglett nemesség szemléjéből ki lehete már jelölni az alispánokat, kiknek megválasztatása az újítás legérdekesb pontja lön; annyival inkább, mivel olly férfiú végképi leköszönése után, kit nemesak e' ns megye, de az egész haza méltán füz érdemesb fia díszes koszorújába, 's kinek honszerte ismeretes nevét több országgyűlés jelölé 's adá a' nemzet tiszteletének át, csak érdemeikben igazak foglalhatják el az alispáni szerkeket, mellyek elsején Pázmándy Dienes ur a' megyének hő szeretete 's igaz tisztelete folyvásti kíséretében olly számos évig ült. Dicsőségül bírá őt e' megye 27 évig 's dicsőségül ügyekezék őt megtartani még mondhatlan évekig: a' köztiszteletü fér-

fiút azonban, kinek hivatalában buzgósága, igazságszeretete, kedves nyájassága 's a' nemzet minden közügyeit átölelő szilárd hazafisága, országos tiszteletre méltó érdemekkel sugározza őt körül — minden buzgó ügyekezete mellett sem nyerheté meg többé. Ghyezy Ignác tb. velős tartalmú beszéddel szünni nem akaró éljenzés közt köszönte meg e' nagy férfinak a' haza és megye jávára tett számos fáradozásit azon kéréssel, hogy közügyeire befolyását 'sböles tanácsit a' megyétül ezentul se vonja meg. Ugy látszik, hogy a' KK. és RR. figyelme illy veszteségi fájdalom után a' jelen tisztválasztásnál folyvást növekedék. Reggel, mellynek egyik órája sz. lélek segédül hittával telt el, a' pártfelek a' megyeház tagas udvarát lepték el, külön felekezetekre szakadva, mellyek egyike Sárközy, másika Szathmáry nevével harsogott. A' Sárközy fél elősorán 17 nemzeti zászló lobogott, 's ügyes és rendszerető vezerei 's igazgatói mellett, tengernek látszék az ellenfél szakadékos hadához képest, melylyet zászló nem jelölt ki. Nádasy Leopold gr. főispán ur az udvar előterén épült emeltebb alkotmányon vőn elnöki helyet, kinek megjelentével általános köz felkiáltással Ghyezy Báfael másod-alispán 's volt országgyűlési követ választaték meg első alispánnak. Hogy azonban a' másodalispánt illető vegyes felkiáltás mellett az igazság ne csak színleg, de kétségtelen valósággal is bírjon, szavazásra bocsáttatott, mellyben Sárközy József ur 1200 szóval, 500 ellen, másodalispánnak választaték, 's a' piros szalaggal egyenként megjelölt Sárközyek örömrivalgással üdvözlék az alkotmányon megjelent új alispánt. A' tisztikar többi egyedei pedig felkiáltás után, legillőbb renddel e' következők: Csallóközi járásban főszbiró: Pázmándy Zsigmond; alszbirák: Ghyezy Mátyas és Sárkány Ferencz; esküttek: Csepely Antal, Végh József 's Pázmán Thaddé; aladószedő: Csontos István. Udvardi járásban főszbiró: Halassy Eduárd; alszbirák: Madarassy Móricz és Konkoly Thege Elek; esküttek: Jaross Ignác, Petrovics Antal és Ordódy Leopold; aladószedő: Helt Ignác. Gesztesi járásban főszbiró: Milkovics Zsigmond; alszbirák: Pálffy József és Csajághy Károly; esküttek: Pázmándy Lajos, Csajághy Sándor 's Thaly Ignác; aladószedő: Boday Lajos. Tatai járásban főszbirónak Huszár Ferencz olly móddal erősített meg, hogy számos érdemei méltánnyal a' RRék kívánatahoz képest, e' polczra senki más nem jelöltetett ki; alszbirák: Nyikos Benjamin és Pyber Ignác; esküttek: Morvay Imre, Szalay Ignác 's Nedeczky Sándor; aladószedő: Miskey Lázár. — Főjegyző: Ghyezy Kálmán; tiszteletb. főjegyző: ifj. Pázmándy Dienes; első aljegyző: Nedeczky Kálmán, másod: Baranyos Gáspár a' főispán által megerősítettek, tiszteletbeli aljegyzőknek pedig kinevezettek: Beóthy Zsigmond és Bossányi Rudolf 's tiszteletbeli szbirónak Karácsony Adolf. Hadi főadószedő: Thaly Lajos, házi: Micsky Lajos. Számvevő: Závody Ferencz mint a' megyének legrégebb tisztviselője hivatalában közakarattal kijelölés nélkül megerősítetett. Főügyész: Kürthy Alajos; rendes alügyészek: Csorba László 's Nagy Dániel. Hadi főbiztos: Redl Aloiz; középponti: Foghtü Zsigmond. Kiadó és pórtárnok: Farkas Péter; levéltárnok: Nagyváthy Vendel. Mernőkök: Thaly Dienes és Kovács Zsigmond. Főorvosok: Klein Mihály és Swartzl József, tiszteletbeli: Nagy József; sebészek: László József, Mikolay Lázár, Csáktornay Mihály és Cseeskovics János hivatalaikban megerősítettek. Tiszteletbeli esküttek csallóközi járásban: Aranyos Dienes, Farkas Péter, Simony Imre, Szarka Zsigmond 's Csepely Lajos; udvariban: Kalicza Zsigmond; tataiban: Buzás János. Várnagy: Kósa József. — A' tisztújító KK. és RRtől a' már délutáni 3 órakor befejezett választás után, a' tapasztalt békes rend örömeiben, ékes ajakkal vett bucsút az ör. főispán ur, kinek 100 vendégnél többre készített fényes lakoma volt hódolati áldomásokkal fels. urunkra 's országló házára 's tiszteletiekkel a' főispánra, magas erényü nejére, új tisztikarra 's leköszönt alispánra. A' felek víg zene mellett járták meg a' várost, mellynek kebelbeli szépeit több érdekes vidékivel egybe füzve, hajnali négy óraig tartott népes és díszes táncvígálmulattatá. —

Mohács. Hogy édes hazánk e' nagy temetője pusztán 's jeltelenül ne álljon, néhai áldott emlékezteti pécsi püspök ó-gyallai Király József 1817ben e' magyar kalvárián, csinos Krisztus-kalváriát építtetett, egy újatosságra mintegy készítő istenházaeskával, hol, a' szerencsétlen csata évfordulási napján (Nyárutó 29kén) e' vérmézőn dicsőn elhunyt őseinkért 12 engesztelő miséldozat mutatassék be az egek urának, mi végre alapítványt is tett 's e' mellett, hogy a' régi nyomorúságról is elmélkednének, a' jelenre 's kétes jövődöre pedig üdvös tanúságot vennének, e' vidékből számosan özszeseregleni szokott keresztényen hívek lelki szükségökhöz képest három nyelven gyászbeszédet is tartatni rendelt, t. i. illirül, németül 's befejezőleg mindig magyarul. Így az idén is e' nemzeti nagy gyászünnepnek három egyházi szónoka volt. Zsulyevits Endre mohácsi segédpap illir nyelven, Gerschlager János báni segédpap németül, és Csajághy Károly somberekki segédpap ékes magyar ajkon; ki is beszéde első részében szívrehatólag rajzoló e' holdogtalan csatát, mellyet gondatlanság szűz. civakodás táplált, engedetlenség pedig egészen bevégzett, 's magy. nemzetünket majd nemzeti nevével is megfosztá. 2dik részében ábrázoló, e' csata után, hazánk szomorú állapotját, 's ezt követte üdülését a' fel-séges ausztriai ház atyáskodó kormánya alatt, mellynek ivadéka, a' csüggedhetlen Ferdinánd volt e' első, ki e' szerencsétlen ütközet által elárvult hazánk

süllyedező kormányára lépett 's ez óta, ezer hála a magyarok Istenének! főleg mostani jó fejedelmünk gondoskodása mellett józanul haladunk, 's ezzel kézzel foghatólag ismértette meg velünk: hogy van csak ugyan felettünk viaszító isteni gondviselés! mert ki gondolta volna, hogy ugyane' vérmézőn diadalmasodjék még a' magyar, hol egy trónosó térdet hajtja Szolimannak 's jobbát megcsókoltá! A' remekül szónoklottak e' gyászbeszédét sajtó alá ohajtanók. Ezt követte Sikabani Angyal Antal kerületbeli esperes és babarézsi lelkész által ünnepélyes szertartással végzett miseáldozatja, a' mohácsi polgárság üdvölvései, és tarack-döbörgései mellett. Az egészhet helybeli lelkész Zdralits János urnál illó lakoma fejezé.

Rozsnyón aug. 31kén délután 6 és 7 óra között tüzlárma zavarta meg a' város nyugalmát, melly, még nem tudhatni miképen ütött ki. Rövid idő alatt 4 házat, két csürt és egy viaszfehéritőt emésztett meg. Ha a' legnagyobb erőköddel nem óják meg a' közel fekvő nagyobb épületeket 's a' délutáni kissé erős szél le nem csilapul, Rozsnyó is Baja sorsára jutandó. A' tüzfőcskendők rossz állapotja, 's az oltás körüli rendtelenség, megrovást érdemel.

Selmecz, sept. 2kán Melczér József garamszegi lelkész, Boléma István helyébe, retorika és philosophia professorának választott a' selmeci evang. lyceumban.

KÜLÖNFÉLE: Aug. 27kén délben, 4 perczcel 1 óra előtt, erős földrengést éreztek Zágráb lakosai. A' légkör tiszta volt, és rekkenő hőségen kívül semmi más különös jelenség nem gyantátá előre ez eseményt. Pankovetz, Petrinia, Glina, Topuszko és egyéb szomszéd helységekben is éreztek földrengést majd ugyanazon perczben. — Laibachi hírek szerint azon időben ott is éreztek némi csekély ringást. — Károlyvárosban 7 perczcel délutáni 1 óra után 3 másodpercznyi földrengés riasztá meg a' lakosságot; a' zökkenés olly erős volt, hogy tükrök 's képek észrevehetőleg ingadoztak a' falakon; szerencsétlenség azonban nem történt. —

Szerbia. (Részletek a' legújabb szerb mozgalmakról.) Belgrádi szerb lapok szerint a' mostani kormányzás igen nevezetes ellenmondást nyújt be Mussa eff. török meghatalmazottnak. E' kormány, mellynek tagjai: Protics, Rajevics és Radiesevics, feje pedig Ljubicza hgnó és Jefrem Obrenovics, mert Mihály hg semmi önállósággal nem bír, a' portát az ország belügyeibe avatkozás miatt vádolja. Ez ellenmondás és vádpontok Vuesics, Petronievics és Simics ellen világosan tanúsítják, miszerint Mihály hget kormányzásra alkalmatlan és egyáltalában tudatlan férfiak környezik. A' mostani kormányzás hatalomra jutása óta számos férfit derekasan megütleztek, kik az ellenmondást aláírni vonakodtak, minek következtében több tisztviselő lemondta hivataláról, és még az udvari orvos is elhagyá Szerbiát. Tíz nap előtt egy gaztettet fődöztek föl, melly szerencsére még nem juthatott végrehajtáshoz. A' kormányzó 60 erős fegyveres férfit tartottak rejtve a' régi palotában. Vuesics, Petronievics és mások azon ürügy alatt, hogy nagyuri fermán által kinevezett választmány előtt az ellenök támasztott vádakra nézve magokat igazolják, e' palotában megjelenésre szólították föl, hol bizonyosan véres halállal fogtak volna kimulni. Vuesics baráti által még jókor értesülvén e' esinyről, azonnal a' nagyuri biztoshoz siete, ki nem győzé eléggé csodálni, mikép merészlettek nevével és nagyuri fermán említésével ennyire visszaélni a' pártosak. Mussa eff. azonnal magához kéréte a' belgrádi basát és moszka consult, 's Mihály hget is hivatá Topesiderébül; ki azonban vonakodott e' parancsnak engedni, 's csak Protics és Rajevics, két miniserét, küldé Belgrádba. Midőn Mussa eff. kérdé tőlük: mikép merészlettek visszaélni nevével és soha nem kapott nagyuri fermánt emlegetni, hidegen csak azt válaszolá Protics, hogy a' szerb fejedelem igen csodálja, miként merészlet a' porta az ország belügyeibe vegyülni. Erre haragosan elutasítá őket a' porta küldöttje, mondván, hogy a' herczeggel és mostani kormányával többé szót sem váltand. Az orosz consul szinte oda nyilatkozék, miszerint a' mostani szerb kormány előtt hivatalosbaja zárva leszen. Azóta már többször kívánt Mihály hg a' portai küldöttel értekezni; de ez nem fogadta őt el, mert előbb új utasításokat szándéka bevárni Konstantinápolybul. Vuesics és Petronievics ismét a' belgrádi basa közvetlen ótalmában vannak, hogy semmi vérengzés ne történhessék. Vuesics pártjából 48 knéz érkezett a' pancsovai vesztegházba, honnan Magyarországon át Viddinbe szándékoznak menekülni a' mostani szerb kormányzás dűhe elől. — Konstantinápolybul fontos hírek érkezését várják Belgrádban. —

A' magy. tudom. akademiának tegnap délutáni 2¼ óraig tartott nyilvános ülését jövő lapunk adandja.

Portugália.

(Zendülés Lissabonban.) Lissabon, aug. 17. Itt aug. 17kén a' ministerség megbuktatása végett zendülés volt, de a' csapatok hűsége 's jó rendtartása által minden vérontás nélkül négy óra alatt elnyomaték. A' nép esti 10 órakor csoportozni kezdett az Estrellatéren, a' néphez több előkelő személy csatlakozott 's azok közt Cabral őrnagy és França ezredes, kik szándékjokat ezen kiáltással: éljen az 1838ki alkotvány! le a' miniserékkal! tüstint kijelenték. Több őrtanyán el akarták a' katonaságot csábítani, de csak 40 személyből álló őrhelyet tudtak megnyerni, és így mintegy 300-an nyomultak a' fegyvertár felé. De Costa táb. se reggel jövén a' lázongók szétfutottak.

Anglia.

Malta, aug. 17. Francia lapok szerint az angolok készülnek. Tegnap két sorhajóra és egy fregátra 6000 puskát és 20 ezer tonna puskaport szállítottak. Némelyek szerint ezen hadiszereket Szyriába viszik, hol Anglia újra föl akarja keltetni a' támadást; mások szerint pedig Candia lakosinak. —

Törökország.

Konstantinápoly, aug. 5. A' mi készülöben van, itt még csak kevés ember tudja. Visszalépés többé nem fog történni a' hatalmak résziről, minek következtében holnapután Rifaat bey egy török gőzösön Egyiptusba

vitórlázand, 's a' négy hatalom akaratját tudatja az alkirályal. Rifaat beyjel menend Liman Reisi török biztos is, hogy a' török hajóhadat visszavegye 's Konstantinápolyba visszavigye. Ez egyszersmind bünboesánatot viend a' török hajóhad legénységének és tisztí karának. A' bünboesánatot föltétlen és mindenre kiterjesztetik, kivéven három főtisztet, kik között a' volt kapudán b. megneveztetik. — A' fegyvertárban rendkívüli munkásság uralkodik, 's egy Szyriába küldendő hadszállítvány munkába vétetett, mert az ottani lázadás még nincs egészen elnyomva, 's a' hegyi lakosokon elkövetett iszonyu kegyetlenség koránsem nyugtatja meg az elméket 's a' kebelbe zárt boszu csak időre vár. — Azon hír hogy a' francziák St. Jean d' Acret megszállanak, nem talál hitelre. — Az angol és francia hajóhad folyvást mozgásban van, 's úgy látszik hogy mind szemmel egymást tartja, mind az alkirály rendeletire különös figyelemmel van. — M. Ali jó reményben volt Sami bey küldetése sikere felől és követe visszajövetére tüzijátékot is készíte, de minden reménye füstbe ment, midőn Nilgözös, mellyen Sami bey volt, lobogó nélkül röpült kikötőbe. De azért Sami bey által tett ajánlatánál nem akar többet engedni, 's azt mondja, hogy ő magát meg tudja ótalmazni; ha pedig csakugyan veszni kell, inkább dicsőségesen vesz el, mint eddigi hírét gyávasággal moeskolja. — Szoliman és Osman b. Tripolisba ment. Abbas b. pedig sergeit part mentiben terjeszti ki. — Minden azt hiszi, hogy mihelyt a' négy hatalom tetteg lép föl, Ibrahim b. azonnal Konstantinápoly ellen indul, mire őt baráti és hízelgőji egyiránt serkentetik. Ez M. Alira legnagyobb csapás volna, mert mind a' mellett is hogy serge száma nagy, állása nem legbiztosabb, mivel a' csapatok nincsenek jól rendezve, 's az anyagszer is nagyon rossz állapotban van; de őt a' sokaság elvakítja, 's azt hiszi: bármelly hatalommal özszeakaszthat. Angliától, ugymond, nem fél, Russziának pedig elég dolga van a' eserkeszekkel. Kairobul, a' mi álgyu 's hadiszer még ottan maradt, Alexandriába szállítják. M. Ali később meghalni, mint hajszálynit is engedni. Az angol hajóhad és ausztriai hajós csapat parancsot kapott Alexandriát ostromzár alá vetni, ha M. Ali nem akarna engedni, a' négy hatalom határozatának. Így a' keleti kérdést utóljára is kard fejtendi meg, és gyermeki katonásdi játék helyett már valahára eredményt is, olyant a' millyent, csakugyan látunk. —

Konstantinápoly, aug. 6. A' londoni határozat kedves benyomást tön a' portára. Bármilly igen bizott is a' porta Angliához és a' többi hatalomhoz, még is a' sok fondorlás, ármány és árulás oda juttaták, hogy bizodalma csökkenni kezdett. E' tudósítás sohasem érkezhett jobbkor, mint épen most, midőn egy veszélyes társulatot, részint a' vak történet, részint a' török rendőrség ügyessége fölfedezett. Khosrev b. árulása többé nem szenved kétséget. A' párt, mellynek ő feje volt, elfogatása által nem csüggedt el, hanem az egyiptusi és nyugati ügyvivők által ösztönözötve tovább folytató a' megkezdett munkát, 's végbehajtására már napot, órát is rendelt. Eleinte híhetlennek látszott az, hogy Khosrev Abdul Medsidet le akarta fogamatba vett hathatós szabályok is tanúsítanak; de még mindent titkolnak, 's a' számméklü elfogatás 's titkos kivégeztetés oda mutat, hogy a' gyánusokat árthatlanokká kívánják tenni. Egy francia is vegyült a' játékba, kinek Konstantinápolybul eltávolítását a' porta hathatósan sürgeti Pontoisnál. —

Alexandria, jul. 26. Az alkirály hajóji olly rossz állapotban vagnak, hogy minden köszöntölővéskor tíz embernek kell a' viz kiszivattyuzásával foglalkodni. A' hajóhad 13 nap alatt jött vissza Beirutból Alexandriába. Több hajó Cziprusba tévedt, onnan Damiettebe 's innen ismét Cziprusba, honnan végre 15 nap alatt csakugyan megérkezett. Mint is lehetne másképez, holott a' tiszték vagy épen semmit, vagy csak igen keveset értenek a' hajózás tudományához. A' hajóvezér egész nap kereszthe vetett lábbal eregeti a' bokros füstöt, és számolgatja hány gabnás-csolnak érkezett. Ez az egyiptusi hajóvezér foglalatossága, ki, mint felvilágosult török, minden estve agyon issza magát. 1 egyiptusi kapitány nem rég ugy nyilatkozott, hogy ha az angolok csak két hadi hajóval támadnák is meg, az egész egyiptusi hajóhad elveszne, mert senki nem tudja, mit csináljon, 's így a' zavar közönséges lenne. E' mellett, ha egész töltéssel lődöznek, annyi víz megy a' hajóba, hogy lehetlen kiszivattyúzni 's lengővé tenni. Alexandriából Pücker-Moskau vándor hg levelezője írja, hogy a' Beirutban állomásozó két angol sorhajó és ugyanannyi fregát legénységének nyilván szemire hányják, mikép a' libanoni zendülőket tüzelgette 's pénzzel és fegyverrel tetemesül segítette. E' szemrehányást itt közönségesen alaposnak tartják 's az angolok e' részben kevéssé ügyelnek arra mi illó mi nem, mint ez a' beiruthi ang. eoas. viseletébül is kitetszik, ki Szoliman basával olly erőszakosan bánt, hogy ez kardot akart rántani, míg amaz pisztollyal fenyegette. Szoliman b. katonaságot hítt, de végre, hogy a' vérontást elkerülje, megfontolta magát, 's ismét elküldé a' katonaságot. Az angolok azon tervét, miszerint Szyriát nem adják a' portának vissza, hanem angol védelem alatt külön birodalom-má teszik, M. Ali csak neveti. — Triestzi levél szerint Alexandriában az angolok résziről ostromzár alá vetést várnak; a' basa minden erősséget személyesen vizsgál meg, a' nemzetőrség rendkívüli munkásságot fejt ki, 's a' csapatok part mentibe állíttatnak. A' francia consul összehívá az ott levő francziákat 's tudtukul adá, hogy dolgaikat nagy vigyázattal vigyék 's mindenre készen legyenek, mert az elválasztó lépés nem messze van. A' négy hatalom határozatát, mint beszélük, a' porta már jóvá hagyta, és az orosz hajóhad (?) ausztriai hajós csapat Stopford vezérsege alatt az angol hajókkal egyesült 's Egyiptusba vitórlázand. — Az egyiptusi hajóhad 19 sorhajóból és 15 fregátból áll 's mindössze három ezer álgyut számlál. —

Francia lapok szerint Cochelet tudatja M. Alival, hogy Franciaország nem írta alá a londoni határozatot, és ha a többi hatalom kényszerítő eszközöz nyulna, Franciaország egészen pártatlan maradna. Ezen tudósításra megörült a basa, mert nem fér fejébe hogy az angol valamire tudna menni a francia nélkül. Hodges ezr. sürgőnyt kapott, és azt mondta: mindennek vége van, de még egyszer elibe terjeszti az alkirálynak a dolgok állását, és kívánja, hogy isten nyissa fel „a szegény basa” szeméit. A basa elutazott, igen hihetőleg azért, hogy az angol consullal ne kelljen beszélnie. — A londoni szerződés főpontjai köv. hangzanak: „Egyiptust M. Ali és családja örökös joggal kapja, a st. Jean d'acerei basaságot pedig élte végeig. Ha tíz nap alatt nem enged, elveszti az említett basaságot, más tíz nap múlva Egyiptust, végtére pedig politikai létét. A török hajóhadat az angol-ausztriai hajóseregnek kell átadnia, és az eddigi adót a portának fizetnie. Ha a hajóhadat vissza nem adja Ali, kerülhetlen a véres összeütközés. M. Ali pedig szép szerivel nehezen fog engedni. Rifaat bey követsége nem a legkedvesb hatásu rá nézve. — Rezsíd b. majd mindennap érkezik a négy hatalom követivel, és azon két kérdés közül: felszólítást kell-e boesátni Szyria lakosához a porta nevében, vagy a londoni szerződést kihirdettetni, az utolsó fogadtatott el. Négy török hadi hajó egészen készen áll és csak indulási parancsra vár. — Ibrahim basa serge 90 ezerre terjed. Ali minden sergét kihuzta Arábiából és legkeményebb ellenálláshoz készül. Hirszerint Ibrahim már megindult és Diarbekirt megszállotta.

A török hírlap jul. 27ki számában köv. ezikkely áll: „Rhodus szigetén egy görög gyermek elveszett; s ezen elsikkadást, bár ok nem volt rá, a zsidókra fogák. Egy elfogatott zsidóból vallomást esikartak s annak következtében Jussuf b. több zsidót bírói nyomozás nélkül elfogatott és tömlőzre hányatott, miért is a basa, minthogy nem törvényesen járt el e dologban, hivatalátul megfosztatott, és helyébe Hadszi Ali b. tétetett azon meghagyással, hogy a dolgot helyesen vizsgálja meg, s aztán törvény szerint eselekdjék.”

Konstantinápoly, aug. 12. Rifaat bey Alexandriába utazta után a 15 sorhajóbul és Fre gátbul álló angol hajóhad, mellyhez még az ausztriai is csatlakozott, tüstint a szyr partok felé vitorlázott a porta ajánlatit hatalmasul támogatandó. Sokan tartanak tőle hogy M. Ali nem enged, annyival inkább mivel Franciaország pártját fogja, és Szyriában a zendülés majd egészen el van nyomva: azon félelem pedig, miszerint Ibrahim basának előnyomulási parancsot adand. itt közönséges. Ibrahim Sentarit néhány nap alatt minden akadály nélkül elérhetné, onnan pedig Konstantinápolyt, hol az egyiptusi párt nagyszámu, és az ozman trónt könnyen megbuktathatja. Rebesgetik hogy a moszka hajóhad idejövend. Tokat városban Kisázsiaiban a zendülést, mellyben a török kormányzó megöletett, alkalmasint úgy vehetni, mint az első egyiptusi feleletet a jul. 15ki szerződésre. —

(Vérgző esemény Konstantinápolyban). Hir szerint Khosrev b. elhagyá fogsága helyét, és követőivel véres zendülést támasztott Konstantinápolyban. Abdulmedsidet székibül levetendő és helyibe testvéröcsését ültetendő, Khosrev e' merényt életével fizette; rajta kívül 1000 ember öletett meg és a szultán öcsese fogságba vitetett. E' hir azonban még valósulásra vár. — Beirntban két török katona, a francia consul kívánsága szerint 200 botot kapott, mivel többed magával köv. dalt énekelt: kereszténynek! fölguyjítottuk kolostoraitokat, kiraboltuk egyházaitokat, megszentégtelenítettük oltáraitokat, megszeplősítettük aszszonyaitokat: mi hatalmasabbak vagyunk mint a consulo! — Jul. 30ka óta ismét egy új török lap van, mellynek neve D s e r i d e i H a v a d i s (történet könyve), kiadója C h i a c k i l l angol. E' hírlap ezéja az értelmelés jölét, hazaszeretet, méltóság és tudomány terjesztése. — Pontos kijelenté miszerint Egyiptus és Szyria ostromzár alá vétetésit Franciaország nem bánja; de a nyugalmas szemlélo szerepet kénytelen lesz mással fölese-relni, mihelyt orosz hajóhad vitorláz a Bosporusba, vagy mihelyt orosz hadserget fordítanak a főváros ótalmaztatására. Ezen nyilatkozat azt is teheti: Te Ibrahim indulj meg a főváros ellen, annak ótalmára majd orosz hadsereg jövend, és es — — Az alkirálynak adatott határnap aug. 31kén telt el, mintán ha régi konoklatosságában marad, birtokait elveszti és méltóságátul megfosztatik. Ez ítélet foganatósításához sept. első napjaiban fognak, és így már hozzá is kezdhetek, ha mást nem gondoltak.

Németország.

Lipese. Zimmermann hannoverai levéltárnok évi fizetését, 100 tallérral javítá a kormány, miért köteles a hírlapokra felvigyázni és minden ollyas ezikkelyt, melly az alaptörvény értelmében van írva, a kormánnyal tudatni. — Egyik constanzi lap szerint mióta a francziak hadi hangon beszélnek, és kijelenték hogy Németország fölzendítése egyedül tőlök függ, ezen nyilatkozvány ellen, mint melly a német becsületet sérti, több német lap hathatósan fölemelé szavát, és legnagyobb bántunkra a censura, melly eddig minden Németország egységére vonatkozó ezikket irgalmatlanul kitörlött, most azt megengedi. Berlinben ismét szólhatni Németországrul „melly nemcsak Poroszországbul áll.” Déli Németország egyesülni akar éjszaki Németországgal. Az annyira meggyalázott, megalacsonyított sajtó föllép a külföld ellen, melly neki szebb jövendőt, és elrablott jogait visszaigéri; és ezen erkölcsi erőre mutató föllépést a külföld is helyesli. —

A rajnai porosz lapok köv. haditervet közölnek a parisi „Univers” után: „Ha a keleti kérdést, mitül isten örizzen, csakugyan fegyverrel kell megfejteni, a kormánynak és kamrának fő gondja legyen minélhamarabb ünnepélyesen kijelenteni, hogy semmi esetben, akármint fordulna is a hadi koczka, egy falut sem foglaland Franciaországhoz. Az első ütközet kimenetele bizonytalan, de nagyobb a remény hogy részünk-

re kedvezőleg út ki mint az ellenségére, és vitéz hadsergünk rajnai Poroszországbanyomuland. Azután ezen tartományt önálló országgá változtatjuk, melly az ott igen kedvelt belga alkotmányt beveszi és fejedelme maga választ magának. Ekkor azon 24ezer katona, kikkel harcziunk kellene, hozzánk áll, hogy a hitet, melly nekik olly szent, a hazát mellyt tőlünk kaptak, és az alkotmányt mellyt biztosítunk, megvédelmezzék. E pillanattul kezdve a Rajna nem lesz akadály, a partjait fedező sok vár nem sokat tesz, és ha első háboru-kiáltásunkhoz e szót adjuk: „a német szövetség feloszlatása” sok hercege és minden másod rangu ország erejét erőnkkel egyesíti, az annyira gyűlöletes német-porosz jármót lerázandó. Ennek éjszakkeleten s Olaszországban ránk nézve jótékony hatása lenne, és ha Németországban úgy lépünk fel mint szabadtörök, tisztelve a vallást és népszabadságot, a lombárd-velencei királyság is elszakad eddigi képesaitól. Ezután még két árnyék országot kellene meggyőznünk, és Russzia nagyon el levén Konstantinápolyt foglalva ellenünk igen keveset tehetne. Mindenki előtt kedves s elidegeníthetlen a gondolatszabadság, mind az, ki gyűlöli az idegenek korlátlan uralkodását, mind az, ki alkotmányt, törvényelötti egyenlőséget ohajt, velünk egyesülend.”

Hannovera aug. 23. Legfensőbb parancs következtében a kir. vár homlokterét újdónan készítik, mi tetemes somnát viend ki a pénztárbul. — Aug. 21kén a ministerség azon tanakodott: vajjon azon két polgárt, kinél a minap zendítő iratot találtak, illető bírósága, a székváros törvényhatósága ítélje-e el, vagy pedig az alkotmány 31§szerint, melly ezt mondja: „ha a király a miniszterek hozzájárultával különös okbul a bírói illetőséget más rendes törvényszékre átruházni szükségesnek látná — más bíróságot nevezzen ki. Lesz-e belőle valami, vagy nem, eddigelég még nem tudhatni.

Dánia.

Kopenhaga, aug. 20. Miliesz a dologbul, senki sem tudja. A király nyilvánosan kijelenté, hogy az eddigi rendszerben semmi változást nem akar, a roeskildei országgyűlés pedig minden tette, minden szava által világosan kitünteti, hogy egész változásnak kell történni, s a dolog többé régi lábon nem maradhat. Algreen Ussing javaslatárul, mellyt a két évi költségvetés ügyében ajánlott, a választmány jelentést tett, és köv. pontokban állapodott meg: a) alapszabályokat kell kidolgozni a penzügy ezutáni vitelére, és 1841. s 1842. évre a jövő tavasszal költségvetést kell a RR. elibe terjeszteni, hogy megvizsgálás után törvénnyé tegye; b) jövendőben szinte a RR. határozzák meg két évre a költségvetést; c) az ország pénzérül minden hatóság a RRnek tartozik számot adni; d) a kir. nem hagyhatja helyben a hatóságok számadását, míg a RR. meg nem vizsgálták s helyesnek nem találták. A szakadás a király és RR. közt, mint ebbül világosan megtetszik, mindinkább nagyobbul. —

Görögország.

Athene, aug. 12. Dolgainka portával zavarba kezdenek jóni. A Görögország részire káros kereskedői szerződés el nem fogadtatása nagyon felbosszantá a törököket, a szerződést egy oldalulag akarják életbe léptetni, azaz a görögökkel az abban felállított elvek szerint banni. Az itteni török miniszter Musurus szint illy szellemben nyilatkozott és a törökök, boltjaik bezáratására kényszeríték a Konstantinápolyban tartózkodó görög kereskedőket, sőt kiutasítással is fenyegeték. A francia követ hathatós felszólítására ugyan lágyították e rendszabályt, és félig meddig mentesgették magukat. Azonban Rezsíd b. tudtául adá konstantinápolyi ügyvivőnknek hogy 1) oct. 1jéttül a görög hajózás megszűnik a török partokon. 2) a porta elhatározta, hogy azután a görög alattvalót, ha vétséget követ el, török bíróság elibe állítja. 3) a mit Görögországbul bevisznek, jelesen az olajat, bort, dohányt s a t. 100tul 20 kamatnyi vám alá veti. Kormányunk az öt hatalom közbenjárását kérte, de ugy látszik férfiasan el van szánva hogy méltóságát sértetni, érdekeit körülnyirbaltatni semmikép sem engedi. Kormányunk ismeri erejét s ismeri a török birodalom lyányágra juttát. Az új követ Christides tegnap Konstantinápolyba indult, s ha elégtételt nem kap, nyomon visszajövend. Ez esemény itt nagy ingerültséget okozott; a hírlapok hadi készültre szölonogatják a kormányt. Semmit sem ohajtnak a görögök jobban, mint hogy a csak egy időre félbenszakított harcziot elkezdhessek s tul a hegyen lakó atyjokfiával egyesülhessenek. Neveli e vágyat az is, hogy Sami bey semmit nem végezve tért Egyiptusba vissza. Csakugy illy körülmények közt Kriezis tengerész miniszterén kivül a többi miniszterhez nincs bizodalma a közönségnek, megismeri ugyan hogy derék, becsületes emberek, de azért helyükön ollyanokat kívánna látni, kik a szabadságháboru tapasztalásteli iskoláját elvégezték. Ezért Maurokordatost és Kolettist vissza kívánna hivatni diplomatai számkivtésükből, hogy okosságukkal és erejükkel az országnak szolgálhatnának. —

Belgium.

Brüssel, aug. 19. Jól értesült emberek beszéde szerint Leopold király azért utazott Londonba, hogy az angol és francia kormány közti meghasonlást kiegyenlítse, mi azonban aligha fog sikerülni, mert a dolog sokkal bonyolultabb, mint sem békés kifejlését reményleni lehetne.

Svédország.

Stockholm, aug. 11. A királytul kívánt titkos választmány már teljes számu; a parasztrend legszabadelműbb fiait, Rutberget, Hans Jansont és Nils Pehrsont választotta; a papirend Heuridin püspököt s Oedmann és Hallström prépostokat. A két utóbbi testestül lelkestül az ellenzés híve. A titkos választmányban csak két embere van a kormánynak, miért is ugyan meg van akadva, és nem tudhatni, mint gázol ki, mert a svéd aristokratia nem ollyan, mint az ang. toryk, kik magoktul is

nagyerőt tudnak kifejtetni, hanem tüstint összerogygyan, mihelyt a király megvonja tőle gyámolító kezét. A király személyesen akar értekezni az ellenzés vezérével. —

Schweiz.

(Az elnök berekesztő beszéde.) Zürich, aug. 27. Az elnök berekesztő beszéde köv. hangzik: A tanácskozások végére jutván vessünk egy pillanatot az egészre. Önök 28 ülésben tárgyalák a rájuk bízott dolgokat. Önök rendbehozzák a pénzügyet, megvizsgálják a jóváhagyás a számadást, és gondoskodának arról, hogy a rend, takarékoság és hűség minden időben fennmaradjon. A vám zavaros dolgát tisztába hozzák, és annyira egyszerűsítik hogy az a népek javára nem terhese leendő. Önök a schweizi megyéket szorosabban kapcsolják egymáshoz és a katoná-nevelő intézeteket is tetemesül javítják. A jó fegyverzet, jó rendezés és vitéség lényeges kelléke minden hadseregnek, de ehhez mulhatlanul megkivántatik a vezér és katoná illő kiképzetése és a szoros fenyték. Reményem, hogy Önök határozata által e részben czélt érünk. Az isten titkában van, mikor kell katonai intézvényünknek a tűzpróbát kiállnia. Midőn összeültünk, felhőtlen volt a politikai ég, azóta fenyegető zivatar kelt rajta. Bizzunk a jó gondviselésben, hogy a keserű pohár elmúlik tőlünk. De ha el van végezve, hogy az emberiség új próbát álljon ki, legyen készen köztársaságunk is. A főhely tiszte szerint örökösök, és ha szükség úgy kívánja, gyorsan egybe hívandja a Rendeket hogy lassanak utána, hogy a hazát romlás ne érje. Ez esetben meg vagyok győződve, a schweizi nép szorosán összetartand, és nem fél semmi áldozattal hogy hazája javára a pártatlanságot fenntartsa. Minden tagja a köztársaságnak, legyen bármily politikai nézete, büszkeséginek tartja tetteleg is megmutathatni, miszerint ő sem nem francia és osztrák, sem nem angol és orosz, hanem schweizi, és egyedül az akar maradni. Végszavaim legyenek: a béke és egyesség és ha még szükséges volna, az engesztelődés szavai. Térjenek Önök szerencsésen honukba, és terjeszszék ott azon szellemet, melly ez évi tanácskozásikat olly szépen kitünteté. Uraim! szivemből kívánom: isten áldja meg Önöket, és ezzel az 1840ki ülést bezáratottnak jelentem.

Oroszország.

Besszarabia, aug. 12. A kaukazi tartományokban még hüvelyben van a moszka fegyver, s hogy támadólag ne munkálkodjanak, az iránt újabb parancsot kaptak. Ennek okát némelyek abban keresik, hogy most a főfigyelem Törökországra van fordítva; mások szerint pedig veszedelmes nyavalya az orosz csapatokban, melly egész sorokat elseper. Az előkészületeket azonban még is teszik a végesapásra, több új csapat érkezik, de a cserkeszek is, úgy látszik minden erejüket összeszedik. Hírszerint mihelyt Paskevits hű megérkezik, tüstint megkezdi a hadi munkálkodást a hegyi lakosok ellen. —

Hollandia.

A hollandi király évdiját, mivel a pénzügy igen rossz karban van, másfél millióval akarják lejjebb szállítani.

Franciaország.

(Lajos Fülöp békenyilatkozata Boulogneban. Elegy.) Páris aug. 21ikén: „Lajos Fülöp Boulogneba érkeztek olly iszonyu vihar dühönke, minőre legkorosb matrózok sem emlékeznek. A hajó teljességgel nem közelíthete parthoz, s a szárazon már korábban Boulogneba érkezett királyné leirhatlan félelem közt látta hullámhegyek közt eltűnni a gőzöst, mellyen férjén kívül 3 fia és Nemours hűnő volt kitétetve nagy életveszélynek. A hullámok Calais felé kényszeríték haladni a gőzöst, hol a révezölőpökön fölakadt, és csak nagy bajjal lehet a kir. családot partra szállítani. Calaisból azonnal Boulogneba kocsizott a király, hol az angol származásu vendégfogadás e szókkal fogadta őt: „Éljen a király! Éljen Franciaország és Anglia! Örök béke legyen közöttük!“ Mire a király rögtön ezt válaszolá angol nyelven: „Igen, örökös jólét és béke mind a két országnak! Biztosan reményem, hogy e mostani vihar a tegnapi szél gyanánt el fog enyészni. De uraim, nem szabad feledni, hogy én francia vagyok.“ — A Charivari ezt jegyzi meg a király bal esetéről. Azon hajót, melly Lajos Fülöpöt vivé, vihar támadá meg. Halljuk, hogy Boreast egyéb szeltársaival együtt pairszék elibe szándék idézni. A hajótörési veszélyt bizonyosan némely emberek zsebei okozák, mellyek igen meg voltak terhelve pénzzel. — Az Univers szerint nem rég ministerség-változás volt kérdésben. Thiers t. i. a szövetséges hatalmaktól szerződésök mikép teljesítése iránt következő választ kapott: „Ha az egyiptusi basa nem akar hódolni, úgy az angol hajóhad Alexandriát ostromzár alá veti, és a török hajóserget erőszakosan visszaviszi Konstantinápolyba“: mire Thiers következő választ indítványozott: „Azon nap, mellyen Alexandria előtt angol hajóhad jelenik meg, 25ezer francia partra fog szállani Kandiában.“ E választ a király igen keménynek tartá, minélfogva Thiers azonnal lemondá hivataláról, mit a király el is fogadott; de 24 óra mulva Thiers minden kívánatiban megegyezett, mert Molé nyiltan kimondá, hogy a mostani körülmények közt teljességgel nem foghat ministerség-alakításhoz. Thiers válasza tehát változatlanul elment, mire azonnal következő felelet érkezett: „Mihelyt a francziák Kandia földre teszik lábukat, Anglia azonnal elfoglalandja Bourbon, Cayenne, Guadeloupe, és Martinique szigeteket.“ E hírek következtiben a tőzsérek igen megrémültek, annyival is inkább, mivel a parlament és kamrák rendkívüli összehívása is ujdonan igen élénkül szállonga hiteles hír gyanánt a városban. —

(A kormány a lengyeleket visszaszólítja. Elegy.) A kormány mind azon néppárti lengyeleket visszahívátá, kik Londonba költöztek, ez által is éreztetni akarván méltó haragját a moszka czárral. Ledo-

chowszky is Parisba menend e határozat következtiben, mit leginkább fájlalni fog a czár, mert Ledochowszky volt fő oka, hogy a lengyel országgyűlésen a czárt a lengyel koronától megfoszták. — Walewszkyt Genovában gyanus magaviselete miatt föltartóztatták, és így titkaiból többet ki kelle mondania, mint Thiers szeretni fogja, ki őt igen fontos megbizással küldé Alexandriába. Sanson Henrik, a parisi hóhér, ki XVlik Lajos fejét nyaktóló alá helyezé, aug. 21ikén élete 73ik évében elhunyt. — Algiri hírek szerint Valée tábornagy tehetlensége ismét nagy veszteséget okozott Franciaországnak. A coleahi fontos állomáson ugyan is eddig mindenkor tapasztalt hadcsapat szokott örökösni, melly már tökéletesen ismeré az arabok hadi cseleit és szokásit; most azonban minden ok nélkül az épen Franciaországból érkezett 3ik könnyű gyalogezredet állítá oda a tábornagy, egy tapasztalatlan vezér parancsnoksága alatt, ki, hallván, hogy nem messze a milianai bey mintegy 1500 emberrel táborot ütött, 180 katonát kémletre küldé ki. Massagran folyam mellett a lesben álló arabok váratlanul megrohanák a francziákat és 143 katonának fejét azonnal lemetszék. — Egy angol lap azon hírt terjeszté, miszerint a kormány gyorsvitorlázót küldé Joinville hg után, azon parancsesal, hogy tüstint Mackau hajóvezér lobogója alá siessen, mert sz. ilonai utja fölfüggesztetett. E hír alaptalan. Joinville hg jul. 24ikén Meabadra érkezék, és 26ikán reggel utját sz. Ilona felé folytatá. — Némely magányos levelek szerint a kormány az egész országban fegyverbe szándékozik állítani a nemzetőrséget, mellynek száma összesen mintegy 600ezer főnyire megyen. Közülök 300ezer ember hajdani katoná. — Aug. 20kán annyi ellenkező hír szárnyalt a tőzséresarnokban Kandia elfoglalásáról, a miatt történt összeütközésről tengeren az angolokkal s t. eff. hogy a papírok böese igen tetemesül esökkent, minek következtiben Thiers emberei igen sokat s roppant nyereséggel vásároltak. Most valamennyi lap keményen kikel e zsidószkodás miatt a kormány ellen, és hathatós rendszabályokat kíván e viszszaélések megszüntetésire. — A harez hírek Afrikába érkezte nem igen aggasztja a gyarmatosakat, mert a partvidék olly jó védelmi állapotban van, hogy azon részről nem igen tarthatni semmi ellenséges megrohanástól, mit a francia hajóhad azonnal tova nem zavarhatna. —

(Lamartine rőpirata Thiers és M. Ali ellen.) La question d' Orient, la guerre et le ministere cím alatt többi közt következő nézeteket fejt ki Lamartine: „Vészterhes fordulat lebeg Európa fölött fenyegetve. Franciaország néhány nap óta kormánya bal fogási által mintegy lealjasulás és háboru közt lebeg, ok, czél és szövetség nélkül. Sokan mondják, késő már a segély, Franciaország annyira bonyolodott ez ügybe már, hogy böcsületével kénytelen ministerei hibáit elföldni. E fordulat olly fontos, hogy e pillanatban a ministereket nem hagyhatni el. — Gyáváság okoskodása ez, melly az utolsó lépést is megteszi a mélység felé, mivel már az elsőt megtevé. Midőn ügyetlen kormány végromláshoz juttatja az országot, akkor vagy azután bírjon rendületlen szilárdsággal? Nem, a francia nemzet nem tartozik ministerei hibájaért felelni; ne bujjatok senki mögé, mert a francia nemzet elég hatalmas még, hogy bátran szembe nézhessen Európának. A keleti kérdés 1833ban tűnt föl. Fontosságától meghatva kiutaztam, és két évig helyszinén tanulám mivoltát. Visszatértem, meggyőződve, hogy a kérdés már érett, és a világ sorsát viseli magában. Én ezt már akkor nyilvánítám, és a moszkák Konstantinápoly felé vonulása s az egyiptusiaknak Kiutahiába győzelmesül költözése, még hangosabban tanusítá azt, mint én tehetém. Nem úgy van, mondák nekem, olly régi nagy birodalom sokáig szokott ingadozni, mielőtt elesnék: mi pedig nem türendjük elesését, hanem gyámolítani fogjuk további fönlállhatásra. Én felelém, hogy nem diplomatai uton állíthatni föl olly birodalmat, mellynek életelve, a vakbuzgalom örökre eltávozott, a diesvagyó egyiptusi basa bizonyosan Törökország fele után nyujtandja kezét, és erőszakos mulékony uralkodása fölözlatás helyett még szaporítani fogja a zavarokat. A török birodalom másik része ellenben Anglia és Russzia birtokába jutand. Mondám, hogy az elnapolási politika nekünk káros, az ugynevezett status quo pedig csupán Russziának és Angliának kedvező: mondám, hogy míg mi makacsul az egyiptusi öreg basát pártoljuk, addig Anglia és Russzia az európai és ázsiai Törökország szívébe nyomulandnak; megjegyzém, hogy ők, velünk nem bírván megegyezni nélkülünk fognak egyezkedni, és mihelyt kedvök leendő azonnal levetik a rejtő álarczot, és a status quo rémképét egyetlen lehelettel tova fogják üzni: hogy az egyik hatalom Kairoban, a másik pedig Konstantinápolyban fog megjelenni, és Franciaország, hosszas álmából fölébredvén, azon helyen, hol Törökország állott, csak angolokat és moszkákat látand ellenünkben a földközi tenger minden részeiben. Én ezt tanácslám hazámnak: Franciaország mint fegyveres közbenjáró lépjen föl, szálljon Szyriába szárazra; egyesítse az egész keresztény lakosságot francia zászló alá, kiáltsa ki Szyria függetlenségét a porta felsősége alatt, Franciaország kereskedése mellett. M. Alit nyomja vissza Egyiptusba, és kívánjon Bécsben congressust. Megnyitván a congressus, mit Szyriába érkezünk után senki nem tagadhatott volna meg tőlünk, így kellett volna szólunk Ausztriához: „Mi vagyunk a keleti kérdés természetes kiegyenlítői: Russzia egy lépést sem tehet Konstantinápoly felé, ha te a Duna partit ótalmozod: Anglia egyetlen embert sem szállíthat Egyiptusba, ha mi Szyriában örökösök. A kérdést tehát senki nem erőszakolhatja s már most rendezük békével a keleti ügyet.“ Szószékrül háromszor ajánlék következő békítési rendszert: Russzia a fekete tengert és torkolatát vegye pártvédsége alá; az ádriai partvidéket Ausztria; Rhodust, Cyprust, Szyriát és Eufrotot Franciaország; Egyiptust és a suezit szorost pedig Anglia. (Vége következik.)